

ואת ילדיכם

ההורים להגיב מיד. סיבות כמו מצב-רוח רע, או בדידות, אינן נראות בעיני ההורים מספיק נכבדות כדי לעורר אותם לתגובה. הם סבורים שאם יגשו לילד קטן הבוכה, כשאנינו רעב או חולה, הם יפנקו אותו ויטביעו בו הרגלים נלוזים שיפריעו לו מאוחר יותר כפי שפרט בחברה.

אילו העזית לומר לאחת מהמהות האלה, שעל-ידי זה שהיא נותנת לילדה לבכות זמן רב היא מתנקמת בו, היא היתה מנקרת את עיני, או מסתכלת עלי בהתמים גדולים. ואמנם נכון הוא, שאותה אם תבלה לילות מכל נוחיות חמירת מינימלית כדי לאפשר לו כל טוב, לימוד אותה, בגדים מתאימים ואף תענוגות. אבל אותה אם תמצא תילי תילים של הנמקות מדוע היא מניחה לילד לבכות, כשהיא בטוחה שאין טובת הילד לגור עיניה. למעשה, כפי שאמרת, היא מתנקמת בילד. וכי כיצד לא תעשה זאת, כשהיא בעצמה תוצאה של אותה שיטת הינון נפסדת בה היא מנסה לחנך עתה את בנה?

עוד בבית-החולים, אחרי שקראתי את ניל, החלטתי שבתי יעל לא תבכה אצלי. החלטתי להיות כמו כל אם פרימיטיבית, בעלת אינסטינקט אמנה, הניגשת אל ילדה בכל עת שהוא בוכה. החלטתי לא להתפלסף לפני שאני ניגשת אל בתי הבוכה. ביום החמשי לחייה של יעל, כשרק הבאתי אותה הביתה, באה לבקרני וידיה טובה, שחקנית ידועת-שם בארץ. היא טענה שאין ממש

יכולה לשמש בשום אופן מודל לדים בגיל שנה. את רוב הדברים ציחה עליה לאכול. היא אינה זוכרת תקופות של שבועות המטפלת של יעל, היתה מבשלת ל למיניהם, כדי שאחר כך יישפ" שכתתי, חלק מהם נשפך גם על הסאות שבתור. זה היה בתקופות ה, כשהאמנתי שאני יודעת יותר עצמה מה טוב בשבילה.

החלטתי שבתי יעל לא תבכה אצלי. החלטתי להיות כמו כל אם פרימיטיבית, בעלת אינסטינקט אמנה, הניגשת אל ילדה בכל עת שהוא בוכה. החלטתי לא להתפלסף לפני שאני ניגשת אל בתי הבוכה. ביום החמשי לחייה של יעל, כשרק הבאתי אותה הביתה, באה לבקרני וידיה טובה, שחקנית ידועת-שם בארץ. היא טענה שאין ממש

בכל השיטה הזאת, ולא אוכל לעמוד בה בתור אשה עובדת. מה רצה השטן, אם לא שבדיק או החלה יעל לבכות. ניסיתי את כל השיטות של החלפת היתול רטוב, הצעת אוכל וכדומה. היא המי שיכה לבכות. הדבר הנורא הזה רק עזר ליודתי להוכיח לי כביכול, שטבע הילדים הוא לבכות. כשהמשיכה יעל לבכות נטלה אותה יודתי מזרועותי, הניחה אותה במיטה והזהירה אותי שלא אעז לגשת אליה, "משום שכך מתחילה השתלטות ילדים על ההורים." מאחר שאשה זו היא אם לשני ילדים, שאלתי אותה בעונה מה היא היתה עושה בהזדמנויות חגיגות מעין אלה. היא ענתה לי: "הייתי סוגרת אותם. סוגרת בחדר רחוק והולכת. הרי אינני יכולה לחתור על עצמאית וחי הפרטיים, מאותו רגע שהילד נולד."

עברה עלי שעה איומה, כשאני נקרעת בין הרצון לאחוז את הילדה או לקרוא לרופא, לבין הבושה להראות את חולשתי בפני חברתי המנוסה. אני אוהבת את אותה חברה נורא, אולם נשמתי לרחוה כש"ס" תלקה, כרי שאתמסר לחולשתי ואאחוז את בתי בזרועותי. אולם היא המשיכה לבכות. חיכיתי עד שעה שתיים בלילה והילדה לא הפסיקה לבכות. קראתי לרופא. הוא קבע כי הילדה סובלת מקדחת צמאון, ולולא קראנו לו היתה ודאי מתה עד הבוקר. מארע זה ריפא אותי אחת ולתמיד מי הפחד לאחוז את הילדה. משוחררת מהפחד הטפשי של קילקול מידותיה של בתי בעוד עשר או עשרים שנה, אני ניגשת אל יעל כל פעם שהיא בוכה. מצב-רוח רע או בדידות זוכים לתשומת לב מידית מצדי, ואני משתדלת או להרגיעה במשחק או בנושיאה על הידיים.

עוד בבית-החולים, אחרי שקראתי את ניל, החלטתי שבתי יעל לא תבכה אצלי. החלטתי להיות כמו כל אם פרימיטיבית, בעלת אינסטינקט אמנה, הניגשת אל ילדה בכל עת שהוא בוכה. החלטתי לא להתפלסף לפני שאני ניגשת אל בתי הבוכה. ביום החמשי לחייה של יעל, כשרק הבאתי אותה הביתה, באה לבקרני וידיה טובה, שחקנית ידועת-שם בארץ. היא טענה שאין ממש בכל השיטה הזאת, ולא אוכל לעמוד בה בתור אשה עובדת. מה רצה השטן, אם לא שבדיק או החלה יעל לבכות. ניסיתי את כל השיטות של החלפת היתול רטוב, הצעת אוכל וכדומה. היא המי שיכה לבכות. הדבר הנורא הזה רק עזר ליודתי להוכיח לי כביכול, שטבע הילדים הוא לבכות. כשהמשיכה יעל לבכות נטלה אותה יודתי מזרועותי, הניחה אותה במיטה והזהירה אותי שלא אעז לגשת אליה, "משום שכך מתחילה השתלטות ילדים על ההורים." מאחר שאשה זו היא אם לשני ילדים, שאלתי אותה בעונה מה היא היתה עושה בהזדמנויות חגיגות מעין אלה. היא ענתה לי: "הייתי סוגרת אותם. סוגרת בחדר רחוק והולכת. הרי אינני יכולה לחתור על עצמאית וחי הפרטיים, מאותו רגע שהילד נולד."

עברה עלי שעה איומה, כשאני נקרעת בין הרצון לאחוז את הילדה או לקרוא לרופא, לבין הבושה להראות את חולשתי בפני חברתי המנוסה. אני אוהבת את אותה חברה נורא, אולם נשמתי לרחוה כש"ס" תלקה, כרי שאתמסר לחולשתי ואאחוז את בתי בזרועותי. אולם היא המשיכה לבכות. חיכיתי עד שעה שתיים בלילה והילדה לא הפסיקה לבכות. קראתי לרופא. הוא קבע כי הילדה סובלת מקדחת צמאון, ולולא קראנו לו היתה ודאי מתה עד הבוקר. מארע זה ריפא אותי אחת ולתמיד מי הפחד לאחוז את הילדה. משוחררת מהפחד הטפשי של קילקול מידותיה של בתי בעוד עשר או עשרים שנה, אני ניגשת אל יעל כל פעם שהיא בוכה. מצב-רוח רע או בדידות זוכים לתשומת לב מידית מצדי, ואני משתדלת או להרגיעה במשחק או בנושיאה על הידיים.

אל תעזבו לבד

עובדה זו העניקה ליעל הרגשה של שלווה ובטחון כאלה, המאפשרים לה להשתעשע לבדה שעות אחדות ביום ול- השתעשע בחברתנו ביתר שעות היום. היא בטוחה שמתו שחוקק לנו נימצא לידה. אני בטוחה שליחם מעין זה זכאי כל תינוק ותינוק. הוא זכאי להרגיש אהבה מלאה ובטחון מוחלט. כי האהבה בונה את נפשו, כשם שהוויטמינים את גופו. תינוק שזכה באהבה ובטחון יגדל ויהיה בעל שחי- משקל נפשי מלא יותר, שלוו ומסוגל לעמוד בפני הכרעות, מאשר תינוק חזי מתוך חרדה מתמדת וחוסר בטחון. זוהי גם התשובה האלה הטוענים כי יחס טוב מדי ילקק את הילד, בעוד שההפך הוא הנכון. כמה מחברתי הטובות, ואיני חולה מלר-

עוד בבית-החולים, אחרי שקראתי את ניל, החלטתי שבתי יעל לא תבכה אצלי. החלטתי להיות כמו כל אם פרימיטיבית, בעלת אינסטינקט אמנה, הניגשת אל ילדה בכל עת שהוא בוכה. החלטתי לא להתפלסף לפני שאני ניגשת אל בתי הבוכה. ביום החמשי לחייה של יעל, כשרק הבאתי אותה הביתה, באה לבקרני וידיה טובה, שחקנית ידועת-שם בארץ. היא טענה שאין ממש בכל השיטה הזאת, ולא אוכל לעמוד בה בתור אשה עובדת. מה רצה השטן, אם לא שבדיק או החלה יעל לבכות. ניסיתי את כל השיטות של החלפת היתול רטוב, הצעת אוכל וכדומה. היא המי שיכה לבכות. הדבר הנורא הזה רק עזר ליודתי להוכיח לי כביכול, שטבע הילדים הוא לבכות. כשהמשיכה יעל לבכות נטלה אותה יודתי מזרועותי, הניחה אותה במיטה והזהירה אותי שלא אעז לגשת אליה, "משום שכך מתחילה השתלטות ילדים על ההורים." מאחר שאשה זו היא אם לשני ילדים, שאלתי אותה בעונה מה היא היתה עושה בהזדמנויות חגיגות מעין אלה. היא ענתה לי: "הייתי סוגרת אותם. סוגרת בחדר רחוק והולכת. הרי אינני יכולה לחתור על עצמאית וחי הפרטיים, מאותו רגע שהילד נולד."

אל תניחו להם לבכות

ה כללית נוראה אהרת אצל "מודרניים" היא האונה בקורי-ה שילום צורח. וואת לאחר שי-ין לו חום או שאינו רעב. לפי האנשים שאני מכירה, שתי אלה רציניות לבכי שעליהן מחויבים

ילד שלא כופים עליו זמני ארוחות וסוגי מזון שאינם לרוחו, ימצא באוכל תענוג המשיבע את דחף הרעב שבו. אפילו חוס התיאבון שלול קר, גם אז לא ימות כתוצאה מכך.

טובה לא תניח לילדתה לבכות, מבלי לגשת אליה. בוכה כשרע לה, כשהיא במצב-רוח רע או סובלת רק מתאכזות אליו ללא צורך, גורמת לו רעה גדולה.

החשוב אינו דוקא ביתם האמון עצמו, אלא כמה שהאמון בהורים גורם לילד מב-חינה נפשית. האמון בהורים הוא הגורם העוזר לילד לווסת את שחי'משקלו הנפשי. ברגע שהוא מאבד אותו, הוא מאבד את האמון בו עצמו, וכשיגדל יהיה אדם מבוגר חסר שחי'משקל נפשי. זוהי רק דוגמא קטנה כיצד מארע קטן מימי הילדות המוקדמים, מארע שלא ספק יישכח מלב ההר-ים, או שבכלל לא ישי-מו לב אליו, עלול לק-בוע את דמות הילד ב-התבגרו.

אפשר אף להרחיק לכת ולומר, כי אותם מאורעות קטנים וגשכחים עלולים, בהתפת-חם לתכונות-אופי, לחרוץ את דרך-עתידי של הפעוט.

השטח המסוכן

כשני אני יודעת שאני הולכת להעמיד אתכם במבחן קשה. אם הצלחתם ל-קרוא את דברי עד כה בקלות פחות אני יותר, בהסתייגויות אלו או אחרות, אני כמעט בטוחה שחלק ניכר מכם, יפסיק, או יחסס לקרוא מה שאני עומדת לספר מ כאן. מיום שאני עומדת לטפל בנושא ששמו מין.

לפני זמן קצר נתתי את ספרו של ניל לאחת מקרובות המשפחה המבוגרות שלי. רציני שהיא תקרא אותו, משום שיש לה גישה פחות או יותר אל יעל, ויעיל יותר היה לדעתי, שגם לה יהיה מושג רחב מה-שיטה בה אני נוהגת לחנך את בתי. נתתי לה את הספר והמלצתי עליו כעל ספר פדגוגי טוב. האשה קראה רק כמה דפים והחזירה לי אותו בצירוף ההערע: "זה לא ספר פדגוגי, זה ספר מושחת." מה קרה? פשוט מאוד. אחרי כמה עמרי-דים ראתה האשה כי הספר עוסק בין ה-שאר גם במין, ומדבר על בעיות מין בחפ-שיות רבה. זה הרס את האמון המועט ש-היה לה בספר לגמרי. כי גם בדורגו, דור של חופש יחסי לעומת הדורות שקדמו לה, עדיין נשאר המין בשטח הסטאבו או נמנה בין המידות המגוננות. מי שמדבר היום על מין באופן חפשי, מי שמזכיר בחברה טובה מונחים משטח יחסי המין, יראה ב-דרך כלל כמופקר, מושחת מידות, או סתם מופרע.

האמת היא שכיום כמעט אין כבר צורך להסביר להורים שחי המין של ילדם מת-חילים מהרגע בו הוא בא לאור העולם. כל ספרי החינוך כבר לימדו אותם זאת. אלא שבאופן מעשי, מועטים הם ההורים המבינים הלכה ומעשה כיצד באים הדחפים המיניים החזקים של ילדם לידי ביטוי, ו-עוד מעטים מהם הם ההורים המסוגלים ל-תפוס כי הם כמו ידיהם הופכים את ילדי-הם לאנשים מופרעים מבחינה מינית. על ידי גינוני צניעות מופרזים ומיותרים, הם טבועים כבר בנות הכרתם של ההורים, ה-מזכאים את יצרי המין הטבעיים של הפעוט.

זרע הכורענות

חמש השנים הראשונות ב-חייו של הילד הן הקובעות את דמותו ואפיו בעתיד. העולם היה טוב יותר והאנשים החיים בו מושלמים יותר, לו ידעו ההורים להתחסן אל בניהם כאל בני-אדם בעלי רצונות ומאווים משלהם, המסוגלים להחליט החלטות. מכות ההורים לילדיהם הן אמצעי-ניקמה.

תוצאות דיכוי זה מתבטאות רק הרבה שנים אחר-כך.

הפרוזודור לדת

דרך גידולו הטבעית, בד בבד עם גילויי ההתעניינות בששחים ובעצי-מים שונים, מגיע הילד אל אברי המין שלו. התעניינות זו מתבטאת בדרך כלל באופן טבעי בנגיעה באברים אלה. אולם ההורים הרואים כיצד ילדם עושה תנועות מעין אלה, והמעלים בדעתם מה היו אמותיהם או שכנותיהם אומרות לו ראו את הילד במצב כזה, נחרדים ומודועים, וכל נגי-עה באברי המין מצד הילד מלחה תמיד מיד בסטירה מתאימה. אולם הסטירה אינה יכולה לעצור את התעניינותו המוגברת של הילד באברי המין שלו. הוא אינו יכול להתגבר על הדחפים המיניים, ואז נוצר קונפליקט חזק בנפש הפעוט.

התעניינותו באברי המין נעשית מלחה רג-יני אשם כבדים. הוא אינו יכול להחליט בליבו מה חזק ממה, דחפיו הטבעיים או הפחד מפני ההורים. בדרך כלל הדחף ה-פנומי הוא המנצח. הילד אינו מספיק את פעולות המיניות, אלא שמעתה הוא ברגשי אשם ובושה. רגש אשם זה הוא ה-דחף במוקדם או במאוחר את הילד המת-בגר וההופך לגבר להזדקקות לדת. הוא מתחיל להאמין באמת שיצר לב האדם רע מנעוריו, הוא חושב שהוא זקוק לכפרה ומחילה על עונותיו בשטחי המין. אצ אפי-שר לדרוש מילדים שגדלו מתוך ההתע-שמין הוא דבר רע, אסור ומתועב, שחייחם המיניים והאמוציונליים יהיו סדירים!?

ההורים המעוניינים שילדם לא יהפך ל-מופרע מבחינה מינית, צריכים להתחסן ב-שויון נפש, שלפעמים מנוגד למושגים ש-התדירו להם בילדותם, לכל תופעות ההתע-נינות והמגע באברי המין. הם צריכים להבין שבמוקדם או במאוחר ישתנה גישא ההתע-נינות המינית של בנם, ואין כל חשש שהוא עשוי להלבין את פניהם ברבים, כשימשיך לגעת באברי המין שלו בפומבי גם כש-יתבגר.

או, אתם ודאי נושמים לרוחה שהצלחתם איך שהוא לעבור את השטח הבלתי נעים הזה הנקרא מין. אבל אפסח עוד נחזור אל גורם זה וגורמים נוספים בחינוך הילדים ברשימה הבאה.